Perusopetuslain muuttaminen

Sivistysvaliokunta 15.4.2026 HE 35/2026 vp

johtava asiantuntija Annakaisa Tikkinen, Sivistysala ry

Sivistysala kannattaa hallituksen esitystä

- Arvioinnin kehittäminen edellytys 1) koulutusjärjestelmän toimivuudelle ja resurssien tehokkaalle käytölle 2) oppilaiden yhdenvertaisuuden toteutumiselle.
- Ehdotetut muutokset täsmentävät arvioinnin tavoitetta.
- Muutama puute
  - Harjoittelukoulujen asema uudistuksessa
  - Vaikutusten arviointi

SIVISTA

Yliopistojen harjoittelukoulut

- Jos oppilas ei tarpeidensa perusteella tarjotuista tukitoimista huolimatta saavuta vähimmäisosaamisen tasoa, hän jää luokalle. Tukitoimet on kuvattu 4 a –luvussa. **Opetuksen järjestäjillä on kuitenkin erilaiset velvoitteet tuen tarjoamiseen.**
- Tämä luo ongelman oppilaan tuen jatkuvuuteen ja voi johtaa tilanteisiin, joissa oppilaille on tarjolla erilaisia tukimuotoja vähimmäisosaamisen tason saavuttamiseksi.

- Harjoittelukoulut ovat velvoitettuja järjestämään oppilaskohtaisista tukitoimista (20 c §) vain tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet, jollei järjestämisluvassa toisin määrätä.
- Tämän vuoksi harjoittelukoulujen kotikuntakorvaus on 94 prosenttia.

SIVISTA

Sivista toivoo, että valiokunta edellyttää esimerkiksi lausumalla tarkastelemaan harjoittelukoulujen kotikuntakorvauksen nostamista 100 prosenttiin ja tuen käytäntöjen yhtenäistämistä muiden yksityiskoulujen kanssa.

Vaikutusten arvioinnista

- Tällä hetkellä opetussuunnitelman perusteiden mukaan oppilas voi siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hänen vuosiluokan suorituksensa jossakin oppiaineessa olisi hylätty, jos arvioidaan, että hän kykenee selviytymään seuraavan vuosiluokan opinnoista hyväksytysti. **Ehdotuksessa tätä mahdollisuutta ei enää olisi.**
- Kun etenemisen edellytyksiä tiukennetaan, yhtenä mahdollisena seurauksena on luokalle jättämisen lisääntyminen. Tällä olisi taloudellisia, yhteiskunnallisia ja lapsivaikutuksia. Näitä esityksessä ei tunnisteta. *Ehdotamme, että valiokunta edellyttää seurattavan luokalle jättämisen määrän kehittymistä*.

Onko osaamistakuu riittävästi?

- Nämä pykälät eivät vielä itsessään ratkaise kaikkia arvioinnin haasteita, mutta ovat askel oikeaan suuntaan.
  - Jo käyty keskustelu on kulttuurinmuutoksen kannalta merkittävää!
- Opetussuunnitelmien perusteiden päivitys ratkaisevaa.
- Ehdotamme rinnalle työkaluja opettajien arviointityötä tukemaan, esim. kansallinen tehtäväpankki.

SIVISTA